

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ادبیات فارسی

پایه یازدهم
دوره‌ی دوم متوسطه‌ی حرفه‌ای

۱۳۹۷

وزارت آموزش و پرورش سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی
(گروه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دوره اول و دوم متوسطه حرفه‌ای)
نام کتاب: ادبیات فارسی (بخوانیم) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه حرفه‌ای - کد ۱۸۲/۵

مؤلفان: عشرت لطفی، محبوبه ضرغام پور، هاجر عمل صالح، شهربانو میرزایی، معصومه
والی، آزیتا محمودپور

مدیریت امور چاپ و تولید: لیدا نیک روش

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۸۸۳۱۱۶۱-۹ - ۸۸۳۰۹۲۶۶ - دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶ - کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

امور فنی و آماده‌سازی: زهرا محمد نظامی

امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی

عکس: گلنار ثروتیان، پریسا ملکی

تصحیح: سپیده ملک ایزدی

تصویرگران: گلنار ثروتیان، پریسا ملکی

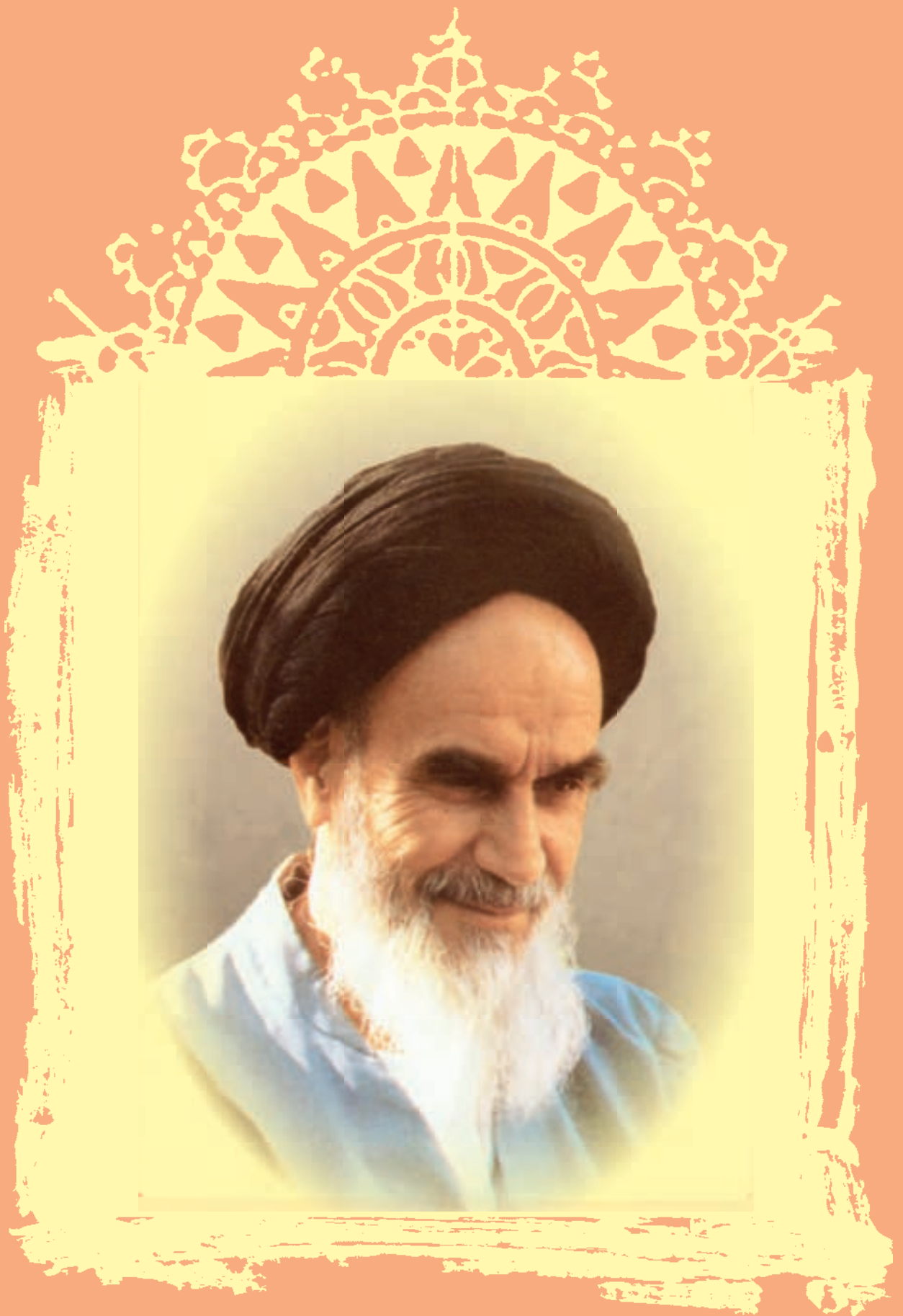
طراح جلد:

طراح گرافیک و صفحه‌آرا: حسین وهابی

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج -
خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵ - دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰ - صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: پنجم ۱۳۹۷

شابک ISBN ۹۶۴-۰۵-۱۵۴۱-۸

بسمه تعالی

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متریبان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدمی

معاون وزیر و رییس سازمان

آموزش و پرورش استثنایی کشور

همکار گرامی

خدا را سپاس می‌گوییم که توانستیم کارتهیه و تولید کتاب فارسی را براساس آخرین دستاوردهای آموزشی به انجام برسانیم، امیدواریم که ره آورد آموزش این کتاب‌ها بهبود رشد و اعتلای آموزش این گروه از دانش‌آموزان باشد و همت بلند شما افق‌های تازه و روشنی را فرا روی ما بگشاید.

در استفاده از این کتاب که با ساخت، رویکردی نو تألیف شده است به نکات زیر توجه کنید:

۱- در کتاب به هر چهار مهارت زبانی (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن) به یک میزان توجه شده است.

۲- در هر فصل دو درس گنجانده شده است. که ساختار حول موضوعات (تحمیدیه، نهادها، سرزمین من، ادبیات پایداری، ادبیات حماسی، ادبیات تعلیمی، ادبیات جهان و نیایش) شکل گرفته است.

۳- در هر درس فعالیت‌های مختلفی پیش‌بینی شده که عبارتند از: خودآزمایی شفاهی، خودآزمایی کتبی، کارگروهی.

۴- به منظور کمک به تقویت خط دانش‌آموزان و توانایی خوانانویسی توسط آنان در این کتاب از دو نوع خط استفاده شده است یکی خط خواندن و دیگری خط نوشتن. خط خواندن همان خطی است که بسیاری از کتاب‌های درسی با آن نوشته می‌شود و خط نوشتن خطی است که نوشتن تحریری را به دانش‌آموزان آموزش می‌دهد. برای نوشتن خط تحریری نیاز به آموزش جداگانه نیست. بلکه مبنای تمرین عملی دانش‌آموز و نمونه برداری از روی کتاب است. بنابراین ضرورتی برای برگزاری کلاس آموزش خط نیست.

۵- از همکاران محترم درخواست می‌شود قبل از تدریس کتاب، کتاب راهنمای معلم را به دقت مطالعه نمایند.

۶- در حین ارزش‌یابی در طول سال تحصیلی، به هر چهار مهارت به یک میزان توجه شود تا ارزش آنها به یک نسبت حفظ شود.

۷- لازم است دبیران گرامی، خانواده‌ها را با کتاب و روش‌های آموزش آن آشنا کنند تا هماهنگی آموزشی بین خانه و مدرسه ایجاد شود.

که دراز است ره قصد و من نوسفرم

همّت بدرقه راه کن ای طایر قدس

فهرست

۱ درس اول : سپاس خدا

۵ درس دوم : مدرک مهارتی

۸ درس سوم : پارا المپیک

۱۲ درس چهارم : تهران

۱۵ درس پنجم : خانه ای در مزرعه

۱۹ درس ششم : شهید فهمیده

۲۲ درس هفتم : زنگ انشا

درس هشتم : هفت خان رستم ۲۶

درس نهم : رستم و سهراب ۲۹

درس دهم : همدلی ۳۴

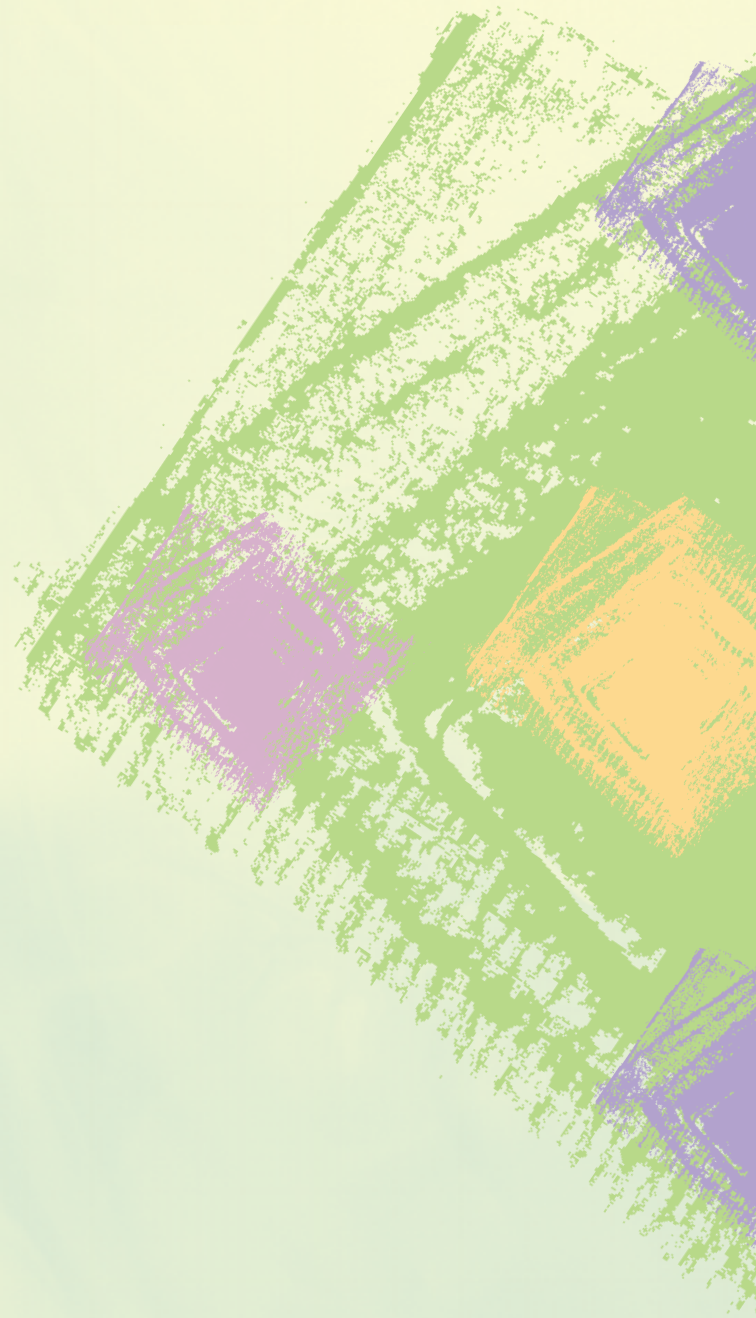
درس یازدهم : چند سخن از سعدی ۳۸

درس دوازدهم : دخترک بینوا ۴۳

درس سیزدهم : هدیه ای برای مادر ۴۷

درس چهاردهم : نیایش ۵۰

کلمه ها و ترکیب های جدید هر درس ۵۱

سپاس خدا

به آسمان نگاه می‌کنیم. ماه و ستاره‌ها، خورشید و ابرها را می‌بینیم.
 به زمین نگاه می‌کنیم. از دیدن کوه‌های بلند، دریاها و وسیع*، دشت‌های سرسبز و موجودات*
 کوچک و بزرگ شگفت زده* می‌شویم.
 به خودمان نگاه می‌کنیم که می‌توانیم کارهای شایسته انجام بدهیم، خوب فکر کنیم، درس
 بخوانیم و در زندگی پیشرفت کنیم.
 خدایا، تو را سپاس می‌گوییم که این همه نعمت به ما بخشیدی. ما را یاری کن تا از این نعمت‌ها
 خوب استفاده کنیم.

خدایا، ما را موفق کن تا قدر پدر، مادر و معلم خود
 را بدانیم و به آن‌ها احترام بگذاریم.
 خدایا، ما را یاری کن تا با دوستانمان خوب و
 صمیمی باشیم و محبت‌های آنان را هرگز
 فراموش نکنیم.

ای خدای بخشنده‌ی مهربان، ما فقط تو
 را می‌پرستیم و در راه رضای* تو قدم
 برمی‌داریم.

خود آزمایشی شفاهی

- ۱- وقتی به زمین و آسمان نگاه می کنیم چه چیزهایی می بینیم؟
- ۲- چه کارهایی انجام دهیم تا خدا از ما راضی باشد؟
- ۳- چرا باید قدر پدر، مادر و معلّم خود را بدانیم؟
- ۴- شما از خدا چه می خواهید؟

خود آزمایشی کتبی

- ۱- با دیدن هر تصویر به یاد چه چیزهایی می افتید؟

۲- هر دو کلمه را در یک جمله به کار ببرید.

ستارگان درخشان

.....

خدای مهربان

.....

۳- کلمات داده شده را با هم ترکیب کنید.

نمونه : کوه + بلند ← کوه بلند

دشت + سرسبز ←

خدای + بخشنده ←

دوستان + خوب ←

دریای + وسیع ←

موجودات + کوچک ←

کار گروهی

در گروه های سه یا چهار نفره، یک نقاشی از نعمت ها و آفریده های خداوند بکشید.

فصل اوّل

نہادہا

مدرک مهارتی

این امروز محمّد را در خیابان دیدم خیلی ناراحت به نظر می‌رسید و مثل همیشه سر حال نبود. از او پرسیدم: «چه شده است؟» محمّد گفت: «من مدّت‌ها در یک کارگاه نجّاری کار می‌کردم. امروز کارفرما* به من گفت که چون مدرک* مهارتی ندارم، دیگر نباید به کارگاه بیایم. خیلی نگران هستم. من به او گفتم: «ممکن است در زندگی هریک از ما مشکلاتی به وجود بیاید.» برای پیدا کردن راه حلّ مشکلات، باید از افراد دیگر کمک بگیریم. من فکرمی‌کنم که پدرم می‌تواند تو را راهنمایی کند. بعد از محمّد خواستم به خانه‌ی ما بیاید.

وقتی به خانه رسیدیم محمد مشکلش را با پدرم در میان گذاشت. پدرم گفت: «پسر، این مشکل بزرگی نیست. می‌توانی با مراجعه* به یکی از مراکز سازمان فنی و حرفه‌ای در رشته‌ی نجاری ثبت نام کنی و پس از یاد گرفتن این حرفه مدرک مهارتی را هم دریافت کنی.» سپس از او خواست که برای دریافت معرفّی نامه به سازمان فنی و حرفه‌ای مراجعه کند و ادامه داد: «پس از دریافت مدرک مهارتی به راحتی می‌توانی در هر کارگاه نجاری مشغول به کار شوی.» محمد پس از شنیدن راهنمایی‌های پدرم از او تشکر کرد و تصمیم گرفت فردا صبح برای ثبت نام اقدام کند.

خود آزمایی شفاهی

- ۱- مشکل محمد چه بود؟
- ۲- دوست محمد چه پیشنهادی به او داد؟
- ۳- چرا محمد باید به سازمان فنی و حرفه ای مراجعه می کرد؟
- ۴- شما برای حل مشکل خود چه می کنید؟

خود آزمایی کتبی

جمله های زیر را بخوانید و کارهای درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

نادرست	درست	
		من وقتی دچار مشکل می شوم، گریه می کنم.
		من مشکلم را به هیچ کس نمی گویم .
		من برای حلّ مشکل از افراد بزرگ تر کمک می گیرم.
		من مشکلم را هر طور که خودم بخواهم حل می کنم.
		من مشکلم را با آرامش حل می کنم .
		من درباره ی مشکلم از مادر ، پدر ، معلّم و مشاورم کمک می گیرم.

۱- برای حل مشکلات زیر چه کاری انجام می‌دهید؟

اگر دوست صمیمی‌تان با شما قهر کند، چه می‌کنید؟

اگر در یکی از درس‌ها نمره‌ی خوبی نگیرید، چه می‌کنید؟

اگر دوست شما بدون اجازه یکی از وسایل شما را بردارد چه می‌کنید؟

اگر یکی از وسایلتان را گم کنید، چه می‌کنید؟

۲- با شنیدن کلمه‌های زیر به یاد چه چیزهایی می‌افتید؟ آن‌ها را بنویسید.

کارگاه نجاری :

مشاور :

سازمان فنی و حرفه‌ای چه مهارت‌هایی را آموزش می‌دهد؟ هردانش‌آموز سه مورد را یادداشت کند و با خود به کلاس بیاورد و برای دوستان خود بخواند.

پارا المپیک

ورزش در سلامتی افراد معلول تأثیر بسیار زیادی دارد. ورزش موجب می شود تا افراد معلول در جامعه حضوری فعال* داشته باشند و بتوانند مستقل* زندگی کنند.

امروزه، بسیاری از معلولان در فعالیتهای اجتماعی و مسابقات شرکت می کنند. آن ها می توانند توانایی های خود را به دیگران نشان بدهند.

همان طور که می دانید، ورزش یکی از بهترین درمان های معلولیت است؛ به همین دلیل برای افراد معلول، مسابقات ورزشی متعددی در رشته های گوناگون در نظر گرفته شده است

این مسابقات در رشته هایی مانند ؛ شطرنج ، بسکتبال ، تنیس روی میز، دومیدانی، تیراندازی، دوچرخه سواری ، گلبال نایبانیان ، فوتبال و... برگزار می شود.
در کشور ما برنامه ریزی مسابقات ورزشی معلولان برعهده ی کمیته ی پارالمپیک است . این کمیته وظیفه دارد که برای شرکت قهرمانان و ورزشکاران در مسابقات ورزشی داخلی و خارجی برنامه ریزی کند. هر ساله در جهان، همه ی افراد معلول در یک روز خاص گرد هم می آیند

تا با نشان دادن توانایی های خود در مسابقات ورزشی لحظه های شادی را در کنار یکدیگر داشته باشند.

خود آزمایی شفاهی

- ۱- ورزش برای افراد معلول چه فایده ای دارد؟
- ۲- یکی از بهترین درمان های معلولیت چیست؟
- ۳- وظیفه ی کمیته ی پارالمپیک در کشور ما چیست؟
- ۴- چه راه های دیگری برای نشان دادن توانایی افراد معلول ، وجود دارد؟

خود آزمایی کتبی

۱- کامل کنید :

ورزش مورد علاقه ی من است ؛ زیرا

خواب دیدم که در مسابقات پارالمپیک

من ورزش را دوست دارم؛ برای آن که

۲- به کلمه های زیر **گاه** اضافه کنید و سپس با آن ها جمله بسازید.

ورزش ← -

دانش ← -

نمایش ← -

۳- برای این درس یک نام مناسب دیگر انتخاب کنید.

۴- نقطه چین ها را کامل کنید.

ع ع ا ع د ر ع مع
ضلع غذا موقع جامع
رعد علامت داغ

ع ع ا ع د ر ع مع
ضلع غذا موقع جامع
رعد علامت داغ
پُرزنگ کن :

ع ع ا ع د ر ع مع باغ ضلع غذا موقع داغ علامت رعد عادل
ماند مرشق ، نویس :

ع ع ا ع د ر ع مع باغ ضلع غذا موقع داغ علامت رعد عادل

کار گروهی

خاطره‌ی یکی از فعالیت‌هایی ورزشی خود را در کلاس برای دوستانتان تعریف کنید.

فصل دوم سرزمین من

تهران

اگر ساکن تهران نیستید و یا حتی به تهران سفر نکرده اید، حتماً تصویر* آن را در تلویزیون و کتاب‌ها دیده اید، می‌دانید که تهران یکی از بزرگترین شهرهای دنیا است. اگر از یک ساختمان بلند و یا از پنجره‌ی هواپیما به تهران نگاه کنید، وسعت* و بزرگی آن شما را حیرت* زده خواهد کرد. وقتی تهران به عنوان پایتخت ایران انتخاب شد، فقط یک شهر بسیار کوچک بود؛ اما حالا همان شهر کوچک به یک شهر بزرگ تبدیل شده* است که امروزه بیش از ده میلیون نفر جمعیت دارد.

در گذشته، پادشاهان زیادی تهران را به عنوان پایتخت حکومت خود انتخاب کردند. کم کم

سفارت خانه های* متعددی برای ارتباط با سایر کشورهای جهان به وجود آمد و بازرگانانی از شهرهای دور و نزدیک برای تجارت* به تهران آمدند.

در آن سال ها تهران هنوز برای زندگی مناسب نبود، زیرا آب لوله کشی نداشت و مردم از آب قنات ها و چاه ها استفاده می کردند. تهران دارای آب و هوای گرم و خشک بود. در تابستان، هوا به قدری گرم می شد که مردم مجبور می شدند به باغ های با صفای* شمال شهر بروند.

در زمان یکی از وزیران ایران، به نام «امیر کبیر»، چندین مدرسه، بیمارستان و کارخانه در تهران ساخته شد. به تدریج سینما، تلفن خانه، فرودگاه و دانشگاه نیز تأسیس شد*. به خاطر افزایش امکانات شهری و لوله کشی شدن آب آشامیدنی، جمعیت تهران روز به روز بیش تر و بیش تر می شد.

در سال های بعد خیابان های بزرگ ، پارک ها و وسایل نقلیه بیش تر شدند و مسائل بهداشتی مردم نیز مورد توجه قرار گرفت.
اکنون بیش از دویست سال از پایتخت شدن تهران می گذرد و این شهر در این مدّت، حوادث* زیادی را به خود دیده است.

خود آزمایی شفاهی

- ۱- جمعیت تهران امروزه حدود چند میلیون نفر است؟
- ۲- چرا سفارت خانه ها در تهران تأسیس شدند؟
- ۳- در زمان «امیر کبیر» چه مکان هایی در تهران ساخته شد؟
- ۴- به نظر شما « تهران » چگونه شهری است؟

خود آزمایی کتبی

- ۱- مانند نمونه کلمه های جدید را جایگزین کنید.

- در تهران سینما ، تلفن خانه ، فرودگاه و دانشگاه تأسیس شد . (ساخته شد) .
- در تهران سینما ، تلفن خانه ، فرودگاه و دانشگاه ساخته شد .

بازرگانان از شهرهای دور و نزدیک برای تجارت به تهران آمدند. (دادو ستد)

.....

- وسعت و بزرگی تهران شما را حیرت زده خواهد کرد. (متعجب)

.....

۲- درس را بخوانید و جمله هایی را که در آن ها کلمه ی تهران وجود دارد، بنویسید.

..... ■

.....

..... ■

.....

..... ■

.....

۳- مرتب کنید .

- گرم و خشک - تهران - بود - آب و هوای - دارای

.....

- ایران - پایتختی - به - انتخاب شد - تهران

.....

کار گروهی

در مورد مکان های دیدنی شهر تهران باهم گفت و گو کنید و نام چند مکان دیدنی را بگویید.

خانه ای در شالی زار*

روز قشنگی بود آفتاب می درخشید و آسمان آبی بود. مریم و خانواده اش به سمت شمال می رفتند. وقتی از مزارع سرسبز شمال عبور می کردند. در کشتزارها و شالی زارها خانه های زیبا و ساده ای را دیدند که سقف های شیروانی داشتند.

بوی برنج شالی زارها و بوی چوب های پوسیده ی درختان جنگلی همه جا را فرا گرفته بود*.

مریم به پدرش گفت: «چه خانه های زیبایی!» اما چرا میان شالی زارها ساخته شده اند؟ پدرش جواب داد: «شالی کاران همیشه باید نزدیک شالی زارها ی خود باشند تا زمان برداشت برنج فرا برسد. آن ها نمی توانند شالی زارها ی خود را رها کنند و اگر خانه هایشان دور باشد، زمان زیادی را در رفت و برگشت از دست می دهند. بنابراین با استفاده از مصالحی مانند چوب،

بلوک ساختمانی و پوشال برای خود خانه ای در شالی زار می سازند و همان جا زندگی می کنند. خانه های شالی کاران معمولاً یک ایوان دارند. افراد خانواده در ایوان می نشینند، استراحت می کنند غذا می خورند و می خوابند.

همه ی این خانه ها یک انبار برای جمع آوری برنج دارند. انبار برنج را بالاتر از سطح زمین روی پایه هایی می سازند تا دانه های برنج رطوبت نکشد. در خانه ها هم مرغ و خروس و اردک نگه داری می کنند.» من گفتم: « پدر زندگی کردن در این خانه ها هم لذت بخش، و هم سرشار* از کار و کوشش است.»

خود آزمایی شفاهی

- ۱- خانواده ی مریم به کجا می رفتند ؟
- ۲- چرا شالی کاران، خانه های خود را در شالی زارها می سازند؟
- ۳- کشاورزان خانه های خود را از چه چیزهایی می سازند؟
- ۴- دوست دارید خانه ی شما چه شکلی باشد؟

خود آزمایی کتبی

۱- به کدام یک از شهرهای شمالی ایران سفر کرده اید. درباره ی سفر خود گزارش کوتاهی بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲- جمله های زیر را با استفاده از متن درس کامل کنید.

الف) بوی برنج شالی زارها و بوی چوب پوسیده ی درختان جنگلی

ب) کشاورزان خانه های خود را با مصالحی مانند.....

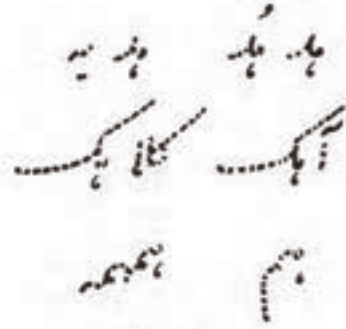
۳- چرا مردم در شمال کشور سقف خانه های خود را به صورت شیروانی می سازند؟

.....

.....

۴- نقطه چین ها را کامل کنید.

پررنگ کن :

هدیه هدیه هدایا آهک کلاهک سیاهک همهمه همهمه

مانند سرتش ، بنویس :

هدیه هدیه هدایا آهک کلاهک سیاهک همهمه همهمه

کار گروهی

با دوستان خود درباره ی محصولات و سوغات شهرهای شمال کشور گفت و گو کنید؟ نام چند محصول و سوغات شمال را بنویسید.

.....
.....

فصل سوم
ادیات پایداری

شهید فهمیده

حمله ی تازه ای از سوی دشمن در خرمشهر شروع شد. محمد رضا شمس دوست صمیمی «محمد حسین فهمیده، مجروح* بر زمین افتاده بود و به خود می پیچید. گروهی از امدادگران برای کمک به او از راه رسیدند. آن‌ها تلاش می کردند تا از خون ریزی محمد رضا جلوگیری کنند؛ اما این کار آسانی نبود، زیرا تمام بدن او زخمی شده بود. محمد رضا با التماس به حسین گفت: «حسین، برو! عراقی‌ها دارند می رسند. به فکر خودت باش

و به خاطر من، خود را به خطر نینداز. »

حسین گفت: «تو را به خدا حرف نزن، خون ریزی ات بیش تر می شود.»
تانک ها نزدیک می شدند. چشم های اشک آلود حسین تانک های زیادی را می دید. او می دانست
که تا چند لحظه ی دیگر، آن ها از روی بدن دوست و هم رزمش* عبور خواهند کرد.
حسین تصمیم گرفت تا محمد رضا را از مسیر* تانک* ها دور کند. از او پرسید: «نارنجک*
داری؟» محمد رضا جواب داد: «فکر می کنم چند تایی داشته باشم.»
حسین با عجله، وسایل محمد رضا را گشت و چند نارنجک پیدا کرد. آن ها را به کمر خود بست
و با نارنجک هایی که خودش داشت، به طرف تانک ها رفت.
ناگهان گلوله ای به زانویش خورد و یک پایش زخمی شد؛ اما او همچنان به سمت تانک های

عراقی پیش می‌رفت و پای زخمی خود را هم که انگار از زانو رها شده بود، به سختی دنبال خود می‌کشید. به طرف تانک‌ها رفت و با نارنجک‌هایی که در دست داشت، خود را زیر تانک انداخت. او با شجاعت، تانک را از بین برد و خود نیز به شهادت رسید. و با این کار، از حمله‌ی دشمن به هم‌رزمانش جلوگیری کرد.

نام کتاب : شهید فهمیده

نویسنده : محمد رضا اصلانی

ناشر : دفتر انتشارات کمک آموزشی (رشد نوجوان)

خود آزمایی شفاهی

- ۱- عراقی ها به کجا حمله کرده بودند ؟
- ۲- چرا حسین نگران دوستش محمدرضا بود ؟
- ۳- چرا حسین نارنجک ها را به کمر خود بست ؟
- ۴- نظر شما در درباره ی شهید محمّد حسین فهمیده چیست ؟

خود آزمایی کتبی

۱- مخالف کلمه های زیر را بنویسید.

- دشمن ←
- آسان ←
- نزدیک ←
- شروع ←

۲- درباره ی هر کدام از تصویرهای زیر یک جمله بنویسید.

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

نام چند شهید را که می شناسید، بگویید.

